

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-6 szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeiff Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 63. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Péntek, március 17.

Kiss Ernő szobra.

Nagybecskerek, március 17.

Még nincs két éve annak, hogy felvetettük lapunkban azt az eszmét, hogy megvényk szülőttje, az aradi 13 hős vértanu egyikének Kiss Ernő honvédtábornoknak szobrot emeljünk s ime ma már az ügy iránti lelkesedéssel eltelt hölgyeinknek, de különösen főispánunk igazi honleányi tüzzel buzgólkodó nejeinek közreműködése folytán oly eredményt értünk el, hogy a szobor felállításáról is lehet beszélni, a mennyiben ezidő szerint 27 ezer korona áll a szoborbizottság rendelkezésére.

Igaz, nem elég nagy ezen összeg arra, hogy egy oly nemzeti hősnak, mint a minő a mienk, megfelelő emlékművet alkossunk, de elég arra, hogy mi epigon utódok halánk és elismerésünket kifejezzük iránta s ezzel hazánkat, de különösen városunkat emeljük s hozzájáruljunk a szépművészetek emeléséhez.

Ez indította a szobor-bizottság érdemes elnökét azon elhatározásra, hogy érintkezésbe lépjen a hazai szobrászművészekkel s tájékozza magát aziránt, hogy mily módon és feltételek mellett lehetne a szobrot megépíteni.

A befolyt válaszok folytán, miként előző számunkban jeleztük volt is, Dellimanics Lajosné gyűlést hívott egybe, ahol kimondatott, hogy a szobor megépítése feletti intézkedést a végrehajtó-bizottságra bizza akként, hogy ez magát nehány férfitaggal kiegészítve, határozzon ez ügyben.

Ezen végrehajtó vegyes-bizottság tegnap ülésezett s itt határozatba ment, hogy a szobor megépítésék, annak megmintázásával, ércebeöntésével, szóval az egész szobormű elkészítésével Radnai Béla, az ifjú szobrászművész egyik jeles tagja bizassék meg.

Az ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Megjelentek a gyűlésen dr. Dellimanics Lajosné elnökön kívül Balás Iváné, dr. Brájer Lajosné, Dienst Emilia, Jankó Ágostoné, Kókics A. F. né, dr. Mihálovics Ödöné, dr. Mangold Samu, Mike Flóriáné, dr. Vinczevidy Ernőné urhölgyek, dr. Brájer Lajos, dr. Dellimanics Lajos, Jankó Ágoston, dr. Perisics Zoltán, Poroszkay Béla, Streitman Antal, dr. Vinczevidy Ernő urak, bizottsági tagok és Hegedűs János, a bizottság titkára.

Az előző üdvözlőve a megjelenteket, megajánlja az ülést s felszólítja a titkárt az ügy előadására.

Hegedűs János titkár előterjeszté, hogy miután az alap ez idő szerint 27 ezer koronával rendelkezik, a melyhez ha hozzászámítjuk ezen összeg kamatát, az egyes törvényhatóságok és testületek által már megzavazott, de még be nem küldött összegeket s azt, hogy csak épp most van folyamatban újabb 10 ezer gyűjtőívnek szétküldése s hogy még az államkormánytól is remélhetőleg kapni fog az alap bizonyos segély-összeget: bizást mondhatja, hogy 30 ezer korona áll a bizottság rendelkezésére s így javasolja, hogy mondja ki a végrehajtó bizottság, hogy a szobor megépítéséhez a szükséges intézkedéseket megteszi, még pedig akként, hogy az pályázat mellőzésével, megbízás útján eszközöltessék

s a szobor elkészítése Radnai Béla szobrászművészre bizassék. Bemutatja egyúttal azon szerződés-tervezetet is, melynek alapján a végleges szerződés megkötendő legyen; s végzetül javasolja, hogy a szerződés Kádócsa-Lippich Elek, az országos képzőművészeti tanács elnökének mutattassék be.

Titkár előterjesztését a következőkkel indokolja: Bármily kívánatos volna is, hogy mentől nagyobb összeg aljjon a bizottság rendelkezésére, hogy a nagy hős emlékének minél magasabb szoborműben adjunk kifejezést, megis tekintettel arra, hogy az eddigi gyűjtés bebizonyította azt, hogy mily nagy erőfeszítéssel és áldozatokkal lehetett csak ily összeget is összegyűjteni, amennyi ma rendelkezésre áll s hogy ugy a mi szűkebb hazánk, de az ország összes társadalma mennyire igénybe van véve a helyi segélyek végett, ezért sem méltányosnak, sem célravezetőnek nem tartja, hogy a gyűjtés még tovább is folytattassék s ezért a szobor megépítését mostanról elhalasszuk, annál kevésbé, mivel az ország több helyén épített szobrokról tudjuk, hogy már ilyen összegű pénzzel is, aminő a mienk, eléggé alkalmas szobrot lehet megépíteni, ha meg ehhez hozzá veszi, hogy a ma élő nemzedék tudja, hogy mi célja a szobor megépítésével — míg az idő olmulásával és elhuzasával a mai lelkésedés szűnhatik s új kor, új eszmék áramlatát idézheti fel: helyénvalónak tartja a szobornak mostani megépítését kimondani.

A pályázat kiírásának mellőzését különösen két okból ajánlja és pedig azért, mivel egyrészt ez oly tetemes összegbe kerül, hogy ezáltal a szobor alap meglehetősen rövidsége szenvedne s így, ha a most meglévő csekély alap e címen megapaszatlik, akkor ismét hosszú időnek kell lefolytani addig, míg nemcsak hogy ezen összeg helyrehozható, de hogy még a hiányzó összeg is megteremtőssék. Így tehát bármennyire tesztőlőnek, igazságosnak tűnik is fel az, hogy pályázat irassék ki s ezzel az adalozó nagyközönségnek bebizonyítsuk, hogy híven sáfárodunk az általa felajánlott filérekké, mégis szembe azaz, hogy más uton is el lehet érni azon eredményt, a mivel a pályázat esete kecsesget, épen ezzel bizonyítanók be, hogy nem híven sáfárodunk a begyűlt filérékkel, ha azt most oly célra költötenék el, a mely cél más uton is elérhető s végeredményben oda jutnánk, hogy ezáltal a szobor megépítése ismét jó hosszú időre elhalasztatnék.

A másik a művészi szempont. Itt is bármennyire tesztőlő legyen is az, hogy többfelől érkezteti be pályamű s így a sok jó közül könnyebben lehet választani, mert a pályázó művészek mindegyike igyekszik a legjobbat nyújtani: nem elégtel ki a teljes valóságot, mert félve, de meg nem engedve, hogy ily csekély összegű keretben mozgó szoborműre jeles és legjelesebb szobrászművészek is fognának pályázni, akkor a kezdő, ifjú generatio, ha pályáznék is, pályázna csak azért, hogy neve ily pályázatban is szerepeljen s bár elhiszem, hogy művészt igyekszik alkotni, mégis nem sarkalhatja annyira őt művészi ambíciója, mintha előlegezzük neki azt az emberi léleknek egyik legbecesebb kincsét, a mit bizalomnak nevezünk és a mely keszteti őt, hogy olyan valami művészi alkotást végezzen, mely hírnevet öregítse, művészetét tökéletesítse.

Az ajánlott szobrászművész mellett azért foglal állást, mert dacára annak, hogy több művész lett felszólítva, ha vajjon lennének-e hajardók pályázaton kívül a rendelkezésre álló összegért mégis oly művet alkotni, amely a mi célunknak megfelel: pozitív ajánlattal egyedül ő lépett fel. Ezenkívül eddigi művei, a minők az isaszegi honvédszobor a pozsonyi Petőfi-szobor, az ő felsége által nála megrendelt Pázmány-szobor, Bókai Jánosnak a budapesti Stefánia-kórház előtt álló szobra, a szegszárdi Bezerédi-szobor, a németpalánkai Mezey Károly szobra, a

csatádi Lenau-szobor és több más kisebb alkotásai oly hírnevet biztosítottak már eddig is számára, hogy részemről teljes megnyugvással merem a Kiss Ernő szobor megépítését is reá bizoni.

A megkötendő szerződés szövege azonos azon szerződés szövegével, melyet ő felsége a király által ajándékozott tíz szobor egyike felállítására felett a miniszterelnök kötött meg egyik hazai művésszel s így ez megnyugtató minta arra nézve, hogy elfogadható legyen.

A szerződésnek Kádócsa-Lippich Elek urnak leendő bemutatását az indokolja, hogy ez által a bizottság megnyugodhassék úgy a művész kiválasztása, mint a szerződés formája s tartalma tekintetében.

A titkár előterjesztése után a tárggyhoz dr. Dellimanics Lajos főispán szólott először. A ki általánosságban elfogadásra ajánlja a titkár előterjesztését, mert ő sem látja szükségét sem a szobor felállításának elhalasztásának, sem a pályázat kiírásának, ami a mellett, hogy idővesztéssel jár, még ezenkívül indokolatlan költséggel is terhelné a szobor-alapot. Már pedig az ő nézete is az, hogy nem vagyunk oly anyagi viszonyok között, hogy évről-évre egy és ugyanazon célra újabb és újabb áldozatokat hozhassunk. A szerződés tartalmát azonban módosítani kívánja és pedig akként, hogy ne a szobrászművész által kikötött 40 ezer korona fogadtassék el, a mely bár a szerződés szerint a bizottságra csak az esetben lenne kötelező, ha ugyanilyen összeg folyna be az alap pénztárába a leleplezésig, hanem csupán a ma meglévő s rendelkezésre álló 30 ezer korona összeg erejéig köttessék meg a szerződés.

Poroszkay Béla kívánatosnak tartaná, hogy a bizottság ez alkalommal ne határozza a szobor felépítése felől, hanem várják be azon időt, a mikor a bizottság elegendő pénzzel rendelkezik ahhoz, hogy Kiss Ernő, mint lovas generális, lovon ülve örökíttessék meg. Kijelenti azonban, hogyha a bizottság ezen indítványát nem fogadná el, az esetre nem zárkózik el az elől, hogy most kimondassék a szobor megépítése, de ez esetben ő határozottan a pályázat kiírása mellett foglal állást, mert nézete szerint tartozik a bizottság az adalozó nagyközönségnek azzal, hogy ne egyoldalulag, de a legszélesebbkörű nyilvánossággal járjon el egyrészt, másrészt sokkal több garanciát lát ő abban, ha pályázat útján mód nyújtatik a hazai szobrászművészeknek arra, hogy legjobb tudásukat vegyék bele a pályaművekbe. Egyébként elismeri az ajánló Radnai Béla kiváló képességét, kész örömmel szemléli az ő művészi alkotásait, de kifejtett indokai alapján ragaszkodik a pályázat kiírásához.

Dienst Emilia, nemkülönben dr. Balás Iváné, ugyszintén dr. Mangold Samu né a titkár előterjesztését fogadják el a főispán észrevételével.

Jankó Ágoston alispán igen szép beszédben válaszol Poroszkay ellenvető-ére. Készséggel elismeri, hogy nagybóbszabásu volna s méltóbb a hűshöz, ha annak lovaszobrot vonnánk képesek építeni, ugy de, mivel egy ily szobor felállítására oly nagy összeg pénzt követel, aminőre kiltásunk nincs és nem is lehet, hogy évek hosszú sora után is képesek legyünk összegyűjteni, így nagyon is kívánatosnak tartja, hogy már most elhatározzuk a szobor felépítését. Ebből indulva ki, osztja Poroszkaynak nézetét a pályázat kiírása tekintetében a nagyközönséggel szemben, de művészi szempontból nem járulhat hozzá, mert ő nagyobb garanciát lát abban, hogyha egy már nevesebb művészt bizunk meg a kivitellel, aki azután ezen alkotásába művészi egész lényét bele fogja tudni önteni, jól tudván, hogy ezen alkotása által csak művészértékét emeli. Nem zárkózik el azelől, hogy ezen megbízott az ajánló Radnai Béla szobrász legyen, de mégis kívánatosabbnak tartaná, ha az országos képzőművészeti tanácshoz irnánk

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlitatik. — Emeli az étvágyat és a testényt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 — koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alattal ceggel legyen ellátva:**

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Bazel (Svajc).

fel, hogy ez ajánljon nekünk egy-egy szobrászművészt, akit azután a szobor felállításával megbizunk.

Dr. Brájjer Lajos szintén szerette volna, ha több hazai művésznünk készítené tervet s mi a jókból a legjobbat választhatnánk volna. Miután azonban egy oly művésznünk, ki jeles tehetségének ismételten adta tanujelét, ajánlatot tett, hozzájárul az előadói indítványhoz, de olyképen, hogy azon esetre, ha a bemutatott terv nem felelne meg a jury tetszésének, a pályázat kiírassék.

Majd Streitman Antal tanár tette meg észrevételeit, aki ugy financiális, mint művészi szempontból fejtegette a kérdést s az eddig előadottakat összegezve, indítványozza a titkári előterjesztés a főispán, valamint a dr. Brájjer és az alispán által tett módosításokkal fogadtassék el.

Mint hogy pedig az ajánlattevő szobrászművész Radnai Béla Nagybecskerekben időzött s őt Streitman tanár az eddigi jelentésekről értesítette s ő hajlandóságát fejezte ki a szobrot 30 ezer koronáért felépíteni, úgy hogy tiszteletdíja első részét csak az esetben kapja meg, ha előbb egy gyzvázlat mintát mutatandó be s miután a tárgyhoz többen nem szóltak, elnöklő dr. Dellimanicus Lajosné kimondta a határozatot, hogy a titkári előterjesztése a főispán és alispán, nemkülönben dr. Brájjer Lajos urak által tett módosításokkal elfogadtatik.

Ehhez képest a szerződés nyomában el is készítettett. (Lásd mai számunk művészi rovatát.)

Az elnöklő ezután megköszönve a bizottsági tagok szíves megjelenését s a csaknem két óra hosszat tartó lelkes érdeklődéssel folytatott tárgyalásukat: az ügyet továbbra is jóakaró figyelmükbe ajánlva, az ülést bezárta.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Március 15. A vármegyében mindenütt nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a szabadság napját. A lefolyt ünnepekről az egyes helyekről a következő tudósításokat kaptuk:

Zsomholya hazafias közönsége paratlan lelkesedéssel ünnepelte március 15-ét. A községi előljáróság és képviselőtestület, amely a nap örök emlékére megmagyarosította az utcaneveket, testületileg vett részt a 10 órákor fényes segédlettel tartott istentiszteleten. Ugyancsak testületileg vettek azon részt az összes hivatalok. Jelen volt az intelligencia teljes számban, valamint a polgárság. Este a Jemelka- és Kölling-féle szállók tágas helyiségei zsúfolva voltak ünneplő közönséggel. Ott Bertalan Gyula tanár, itt Stocker József dr. ügyvéd tartott alkalmi beszédet. A dalárdák hangversenye, hazafias szavalatok, cigányzene és tánc mellett reggelig ünnepelt a lelkes közönség.

Magyarittében március 15-ikének évfordulója alkalmából a polgári olvasókör rendezett ünnepélyt. Dél előtt istentisztelet volt, azután pedig diszgyűlés az olvasókör helyiségében. Gyűlés után a polgári olvasókör nevében annak elnöke, D. Bódog Mátján községi jegyző koszorút helyezett a Kossuth-szoborra. Este tánevigalom volt a községi nagyvendéglőben.

Nagykikindán március 15-iken reggel 8 órákor Te deumre gyűltek a hívek s az iskolák növendékei a róm. kath. templomba, hol ünnepi mise volt. A templomból a róm. kath. elemi iskolába vonult a közönség. Itt Sziller Károly igazgató mondott nagyhatású beszédet. Az állami főgimnázium Révay-köre is rendezett ünnepet, a melyen hazafias költeményeket szavaltak. Igen szép ünnepély volt továbbá a polgári leányiskolában. Itt Jeszenszky Ignác tartott hazafias lelkedéstől izzó szép beszédet, a növendékek pedig hazafias dalok éneklésével, költemények elszavalásával ünnepelték a nagy napot.

Pancsován reggel istentisztelet volt, amely után a tanulóiifjúság, nagyszámu közönség jelenlétében hazafias dalokkal és szavalatokkal egybekötött hangversenyt emlékezett meg a nagy nappól. Este a pancsovai magyar egyesületek együttes hangversenyt rendeztek.

Verecezen az ottani „Közművelődési Egyesület” által rendezett ünnepen az összes hatóságok, egyesületek, testületek megjelentek. Az ünnepi szónoklatot Dajkovic István, dr. Magyar és Sávolyi Ferenc mondta. Ifj. Buocz Béla szavalt és a „Magyar Dalkör” és a „Férfidagyesület” a Szózatot énekelte. A honvédeknek az ünnepet rendező egyesület nevében Perjéssy Lajos, a 48-as honvédek nevében Mihajlovics József, az ifjúság nevében Deóssy, a Magyar Dalkör nevében Navratil Jenő koszoruzta meg. Este az ifjúsági egyesület lakomát rendezett, amelyen az öreg honvédek is megvendégelték. Ünnepi beszédet mondott Perjéssy egyesületi elnök, Vattay albiró,

Czirák szolgabíró, Hajdu Mihály, Pavlovics táblabíró. Mindkét ünnepségen a német- és a szerbajku lakosság is szép számmal vett részt.

Alibunáron szintén nagy lelkesedéssel ünnepelték meg a szabadság napját. Az ünnepély a községi nagyvendéglő tágas termében folyt le, nagy közönség jelenlétében, melynek sorában megjelent a járás főszolgabírája, Radonics Gyula, Szépfly szolgabíró, Szörényi kir. járásbíró és a község egész intelligenciája. A kitünően sikerült ünnepélyen csak a járásbírói irnokok és díjnokok nem vettek részt, mert ők külön rendeztek márciusi ünnepélyt.

A miniszter köszönete. Mint a hivatalos lap közli, a vallás- és közoktatásügyi miniszter San Marco hercegné, szül. Nákó Mileva grófnőnek, aki Nákófalván 36.221 korona költséggel egy három tantermes római katolikus elemi leányiskolát építtetett, elismerését és köszönetét nyilvánította.

A nagykikindai róm. kath. hitközség közgyűlése. A nagykikindai róm. kath. hitközség folyó hó 12-én tartotta Müller József elnökléte alatt rendes évi közgyűlést. A közgyűlés első tárgya az évi jelentés előterjesztése volt, mely többek között a múlt évi elnökválasztás megsemmisítéséről szólva, oly nagy vihart keltett, hogy a közgyűlés a jelentés tudomásul vételét megtagadta. A zárszavazás, valamint a költségelölányzat elfogadtatott, az utóbbi csekély módosítással. Ezután 140 tag azon indítványa tárgyalatott, hogy a hitközségi adó töröltessék el, amit a közgyűlés egyhangulag elhatározott. Következett a tisztújítás, melynek eredménye eszerint: Elnök nagy lelkesedéssel és egyhangú választással Augustin Miklós, főgondnok Müller József, pénztáros Retzler István, ellenőr Wetzl Ferenc, jegyzők Leitner Mihály és Miskovits János lettek. Választottak azonkívül tanácságokat és iskolaszéki tagokat. Végül pedig Müller József indítványára Wachtel Leó tiszteletbeli elnöknek választották meg.

Halálhír. Sulyos csapás érte Sziller Károly nagykikindai róm. kath. elemi iskolai igazgatót, kinek fia, Homoki Antal Uj-Moldova község irnoka folyó hó 11-én 26 éves korában elhunyt. Az elhunytat Nagytőszegen temették el élénk részvét mellett.

A dévidéki kisgazdák szervezkedése. Délmagyarország egyik legnagyobb gazdatársadalmi szervezete: a dévidéki földmivelők gazdasági egyesületének látelékében legutóbb öt új főkegyesület alakult meg és pedig Regöcsén, Ujpalánkán, Wekerlefalván, Bocsáron és Keglevichfalván.

Betörés Tallian Bélánál. Néhány nappal ezelőtt megírjuk, hogy vakmerő tettesek betörték Tallian Béla földmivelésügyi miniszternek törökkanizsai kastélyába s a dolgozó szobában álló íróasztal fiókaiból több értékes holmit elloptak. Most megállapították, hogy a betörők a következő tárgyakat vitték el: egy darab nehéz aranyláncot, melyen szent György-tallér és két régi emlék volt, továbbá egy dalmaini kővíű pecsét, négy darab drága gyűrűt, egy topaz kővíű, egy türkizkővíű és egy karnelkővíű aranygyűrűt, egy ezüst dohányszelencét, egy pár mogyoró-nagyágu igazgyöngy fűbevalót gyémántokkal, 8000 korona s egy másik gyémánt fűbevalót 1200 korona értékben. A betörők ezen kívül még egy zacskóban levő 10 darab 20 frankos és 1 darab 100 frankos aranyat is elemeltek. A csendőrség gyanuja a miniszter egyik kocsisára esik, de azért más irányban is folytatják a nyomozást, egyben felhívták a rendőrségeket, köztük a nagybecskerekit is, hogy a vakmerő betörők ellen a maguk hatáskörében szintén szigorú nyomozást indítson.

Halál a vonaton. Tegnap este a Pancsováról Nagybecskerekre érkező vonaton nagy rémsület és zavart keletelt egy utas asszony hirtelen halála. Öv. Veresán Mártonné, szül. Magda Erzsébet 35 éves oroszai asszony ugyanis már régebbi idő óta betegeskedett s tegnap Tomá György oroszai kisbíró társaságában Nagybecskerekre akart utazni, hogy az itteni közkórházban gyógykezeltesse magát. A beteg asszony azonban utközben rosszul lett s pár perc alatt a vasúti kocsiában meghalt. Az esetről az állomásfőnökség azonnal értesítette a rendőrséget, mely az elhunyt asszonyt beszálította a halottas-kamrába, ahol ravatalra helyezték. Az asszony hozzátartozóit szintén értesítették a hirtelen haláláról.

Általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíj. Ebben a kérdésben tanácskozott a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének vasárnap (március 12-én) megtartott választmányi ülése. A kérdést Merza Márton egyesületi igazgató kidolgozott munkálataiban behatóan ismertette, sőt kész tervet is mutatott be, a melynek alapján ez a nagy társadalmi fontosságú kérdés megoldást

nyerhetne. A tervezet szerint ugyanis a földbirtok, a mely munkásait amugy is biztosítani köteles, a munkások vezetőivel, a gazdatisztekkel szemben csupán arra köteleztetnék, hogy az 500 holdon felüli gazdaságok, a melyek tehát rendszerint már gazdatiszti vezetésre vannak utalva, hordankint egyszersmindenkorra 25 fillerrel aldozattal járulának a gazdatiszti nyugdíjalaphoz. Ez az alap egyébként a most jelzett aldozaton kívül az általánosan kötelezett gazdatiszti osztály által történő bizonyos, a tervezetbe csatolt táblázat szerinti igen mérsékelt és a mindenkori javalmazáshoz folyton alkalmazkodó befizetésekéből és a már meglevő magán gazdatiszti nyugdíjalapok összesítéséből képződnek. A tervezet a választmányi ülés által elfogadtatott s elhatározottat, hogy azt mint javaslatot a földmivelésügyi kormánynak benyújtja, de egyszersmind a nagy szociális jelentőségű kérdés iránt az országgyűlés jóindulatát megnyerni igyekszik előzetesen is, nem fog késni továbbá az általánosan kötelező nyugdíjügy érdekében országos mozgalmat indítani, illetőleg e tárgyban még ez év folyamán egy országos kongresszust összehívni. A kérdésről egyébként az egyesület disztribúció, gróf Batthány Tivadar is behatóan foglalkozik — így ő benne az ügy egy kiváló publicista erőnyer, a mely erő a nagy idők nagy aldozathoz képes a mostani kis aldozattól bizonyára nem idegenkedő földbirtok segéiyével sikerre vezet a nagyfontosságú törekvést.

— Temesvár legöregebb asszonya. Temesvárott, mint onnan írják, tegnapelőtt meghalt a város legöregebb asszonya, öv. Goldsteinné szül. Sonnenschein Mária, aki 100 évet élt. A meghaldogult jót tett a szegényekkel. Nagy részvételt temették el tegnap.

— A kedves rokonok. Bain Jóca és Bain Áca karlovai lakosok tegnap Nagykikindán járvá, betértek egy ital bor vegett ottani rokonukhoz, Kapris Méri III. negyedbeli asszonyhoz. Alig voltak azonban a szobában, a háziasszony letépeték az ágyra s míg az egyik tartotta, a másik a székényt fosztotta ki, magával vivén 75 méter vásznat. Még a cipőjét is lehúzták az asszonynak, azt is magukkal vitték. A két jómadarat a rendőrség keresi.

— Siketnema gyermekek felvétele. A siketnemák szegedi intézetébe 7—10 éves siketlen született és későbbben megsiketült gyermekek vétetnek fel. A felvétel iránti kérvények mielőbb beküldendők. Bövebb felvilágosítást az intézet igazgatósa ad.

Vegyen Palfy-féle szegedi rózsapaprikát. Minden háziasszony tudja, hogy a Palfy-féle szegedi rózsapaprika adja a legízletesebb ételt. Kapható minden fűszerkereskedésben.

Színház és művészet.

* A cigánybáró. Első operettelőadásnak Polgárek tegnap Strausz remekét adták, mely azonban a bérlőkön kívül csak csekély számu közönséget vonzott. Az előadás jó volt, bár az énekeseken is meglátszott, hogy mostanában az equinoctialis szelek dühöngenek. A címszerepet, bár nem a legjobban disponálva, Hunfi énekelte, ki minden egyes ariája után jól megérdemelt tapsokat kapott. H. Lévai Berta kifogástalan Szaffi, ámbátor ő sem volt tegnap hangja teljes birtokában. Polgár Károly jókora Zsupánja, Gergely Giza elegáns Arzeneja, Szathmáryné jellegzetes Ciprja, Hatvani déli Gábor diákja, mindméganyai kitünő alakítás, mely kellő méltánylásra talált. Ének- és zenekar Rűck karmester vezetése alatt kitünően működtek.

* Az erény utjai. Ma este a színtársulat „Az erény utjai” című francia bohóságát adja elő, amely a Vígyszínházban nagy sikert aratott. A darab főbb szerepeit Györi Matild, Barna Jolán, Papp Ilonka, Sik Rezső, Szathmári, Hatvani, Szathmáryné játssák.

Színház után menjünk a „Rözszi” kávéházba, hol Mojsze Milán, jeles primásunk zenekarával hangversenyez. — Friss konyha! Kitünő buffet, jegeskávé, parfait-k. Cukrász-különlegességek. Szolid kiszolgálás.

* Kiss Ernő szobra. Lapunk más helyén foglalkozunk a tegnapi értesítéssel, melyen Radnai Béla szobrász megbízást nyert a Kiss Ernő szobrának elkészítésére. Itt közöljük egész terjedelmében a művészzel kötött szerződést:

Szerződés.

Mely egyrészt a nagybecskerei Kiss Ernő szobor-bizottság képviselőjében, dr. Dellimanicus Lajosné elnök, Hegedűs János titkári és másrésztől Radnai Béla szobrászművész között Kiss Ernő volt honvédtábornok s az aradi 13 hős egyik nagy alakja szobrának mintázása és teljes elkészítése tárgyában mai napon a következő feltételek között kötöttett:

1. A Kiss Ernő szobor-bizottság elnöksége átadja Radnai Béla szobrászművésznek a Kiss Ernő szobor mintázatát, főszóntvényben való elkészítését, érbeöntését és Nagybecskerek város fő (Ferenc József) terén való elhelyezését, szóval az egész szobormű felállítását.

2. Radnai Béla szobrászművész az első pontban körülírt szobormű elkészítését s felállítását elvállalja.

3. A szobormű elkészítése és felállításáért Radnai Béla szobrászművész 30.000. betűvel harmincezer korona művészi díszletdíjat köt ki, mely díszletdíjat a Kiss Ernő szobor-bizottság elnöksége elfogad és kötelezi magát a művészi díszletdíjat a 7. pontban megállapított határidőkben kifizetni.

4. A szobor ércből lesz öntendő s magassága három méternél kisebb nem lehet. A talapzat haraszt kőből készítené, melynek a szobor magasságával arányban kell lennie, az egész szobormű a földszintjétől, pázsittal és a falazással együtt hat méternél kisebb nem lehet.

5. Radnai Béla szobrászművész kötelezi magát, hogy a szobornak talapzattal együtt (1/5) egy ötöd nagyságú főszíntáját 1905. évi szeptember hó 15-ig a Kiss Ernő szobor-bizottság elnökségének bemutatja, ki is jogosítva leendő, azt általa szabadon választandó jury bírálata alá bocsátani;

a végleges nagy főszínta 1905. évi december hava végéig lesz bemutatandó, a melyet a szobor-bizottság elnöksége újlag jogosítva leendő szabadon választandó jury bírálata alá bocsátani.

Ha a Kiss Ernő szobor-bizottság elnöksége, az általa felkért jury meghallgatása után akár az 1/5 főszíntát, akár a végleges nagy főszíntát megfelelőnek nem találja: jogosítva leendő azt a szerződő szobrászművésznek visszaadni, ki is tartozik azokat a szerződő Kiss Ernő szobor-bizottság elnöksége kivására szerint átdolgozni.

6. Kötelezi magát Radnai Béla szobrászművész a jelen szerződésben elvállalt teendőit akként intézni és befejezni, hogy a szobor leleplezése 1906. évi március hó 15-én megtörténhessék.

7. Radnai Béla szobrászművésznek ezen szerződésen alapuló járandóságait szerződő Kiss Ernő szobor-bizottság elnöke a következő részletekben leendő kötelese kifizetni és pedig:

a) a jelen szerződés aláírása után május 15-ig köteles egy gipszmintát bemutatni, amelynek elfogadása után előlegül 2000. betűvel kétezer koronát;

b) az 1/5 nagyságú főszíntának elfogadása után nyolc nappal 5000. betűvel ötezer koronát;

c) a végleges nagy főszíntának elfogadásától számított nyolc nap alatt 8000. betűvel nyolcezer koronát, végül

d) a leleplezés után nyolc napon belül 15.000. betűvel tizenötezer koronát.

8. Amennyiben Radnai Béla szerződő szobrászművész az e szerződés 5. és 6. pontjaiban említett határidőket pontosan be nem tartaná — a vis major esetét kivéve — tartozik a szobor-bizottságnak mindennapi késedelemért 50. betűvel ötven korona bírságot fizetni, mely bírság bírci közbenjárás nélkül, a szobor-bizottság elnöke által fog művészi díszletdíjából levonni.

9. Ezen szerződéssel esetleg felmerülő kiadásokat szerződő Radnai Béla szobrászművész köteles viselni.

10. Az ezen szerződésből folyó esetleges peres kérdések tekintetében szerződő felek magukat a nagybecskereki kir. járásbírság illetékességének vetik alá.

11. Jelen szerződés három eredeti példányban állítatik ki s ebből egy példány a szerződő szobrászművész, egy példány a Kiss Ernő szobor-bizottságot illeti, a harmadik példány az alapkörben helyeztetik el.

Ezen szerződés — a szerződő feleknek felolvasatott, általuk, mint akaratukkal mindenben megegyező — elfogadott és aláíratott.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi március hó 16. an.

A Kiss Ernő szobor-bizottság nevében:

Hegedűs János, titkár. Dr. Dellimanics Lajosné, elnök. Radnai Béla, szobrászművész.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A miniszterelnök bécsi útja.

Budapest, március 17. (A „Torontál” ered. táv.) Azokkal a híresztelésekkel szemben, hogy a miniszterelnök tegnapi kihallgatása rövid ideig tartott, konstatálják, hogy a miniszterelnököt kétszer fogadta tegnap a király. Délelőtt 11 órakor, a mikor rövidebb, mintegy fél órai kihallgatáson volt, de délben egy órakor hosszabb ideig, közel két óráig volt a miniszterelnök a királlyal.

Az új választások.

Budapest, március 17. (A „Torontál” ered. táv.) Egyes politikai körökben sok szó esik az új választásokról. Erről főleg a függetlenségi pártban tárgyalnak. Azt mondják itt, hogy április negyediken, ha addig a kibontakozás meg nem történhetik, a felség alkotmányos jogánál fogva elnapolja az országgyűlést három hónapra, azután feloszlatták az országgyűlést s appellálni fognak a nemzetre és pedig minden valószínűség szerint júliusban. A választásokat pedig Khuen-Héderváry Károly gróf fogja vezetni.

A király Budapesten.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király vasárnap este érkezik Bécsből Budapestre s a válság elintézéséig itt marad.

A szatmári püspök temetése.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szatmárról sürgönyzik, Meszlényi püspököt tegnap délután helyezték ravatalra, a püspöki palota nagy ebédjében. A temetés holnap lesz s a gyászszertartást Várossy Gyula székesfejérvári püspök végzi.

Orosz-japán háború.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról táviratozzák: Tienling bevételé Carskoje-Szeloban nagy pánikot kelteit

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, Kuropatkint felmentették a főparancsnokság alól s helyébe Linevics tábornokot nevezték ki.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti táv.) Londoni távirat szerint orosz katonai körökben attól tartanak, hogy Vladivosztkot, melyet a tenger és szárazföld felől mindjobban elzárnak, egy hét alatt a japánok kezében lesz.

A forrongó Oroszország.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, január 14-ike óta a sztrájkoló táboraiban csüggedés mutatkozik, mert elfogyott a pénzük.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kievből sürgönyzik: A zendülő parasztok elpusztították Alexandrovics Mihály nagyherceg, Mayendorf báró és a Tercsenkov-örökösök cukorgyárait.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lembergi jelentés szerint az orosz kormány a lengyel nyelvterjesztő egyesület érdekében kifejtett akciójuk miatt kitiltotta Vilnicki László radomi ügyvédet és földbirtokost, Losz Ágoston gróft és Koszlovski Istvánt.

Kárpótlás egy elsüllyesztett hajóért.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni „Daily Chronicle” jelenti Pétervárról 15-éről: Az angol nagykövet az orosz kormánynak jegyzéket nyújtott át, amelyben Anglia 100.000 font sterling kárpótlást kíván a „Knight Commander” nevű angol gőzösért, amelyet az oroszok a távol Keleten fogtak el és süllyesztettek el. Az orosz kormány azt indítványozta, hogy az ügyet választott bíróság elé terjeszszék.

A colportage Ausztriában.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a sajtó-bizottság elfogadta a colportázs-tilalom megszüntetésére vonatkozó szakaszokat.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az áruk 2—3 fillérrel csökkentek. Déli zárattal a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra) . . . . . 9.60—
Buza (októberre) . . . . . —
Tengeri (májusra) . . . . . 7.69—
Zab (áprilisra) . . . . . 7.13—
Rozs (áprilisra) . . . . . 7.69—

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1905. március 17.

A készárutízület hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	—	—	86	19.90	20.20
Pestvidéki uj	76	—	—	80	19.80	20. —
Bánsági uj	76	—	—	80	19.95	20.15
Bácskai uj	76	19.55	19.75	80	—	—
Rozs elsőrendű					15.15	15.35
„ másodrendű					15.05	15.15
Árpa takarmány					14.60	15. —
„ égetni való					14.35	14.60
„ sörfőzésre való					0. —	0. —
Zab					14.85	15.25
Tengeri bánsági					16.20	16.40
„ másnemű					—	—
Repcse káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Kőles					0. —	0. —

Közgazdaság

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1905. évi március hó 10-től 1905. évi március hó 16-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Vukov Géza tulajdonát képező 1 hold szántóföldet megvette kk. Vukov Zsiva 600 koronáért.

Mihajlov Száva tulajdonát képező 898. öi. sz. házat megvette Kikinyanin Mladen és Száva 800 koronáért.

Bitte Antal és neje Róza tulajdonát képező 1657. öi. sz. házat megvette Martinov szül. Nenin Velinka 1250 koronáért.

Milovánov Milán és Krisztina tulajdonát képező 3 hold 1200 négyzetööl szőlőt megvette Schubert József és Zsuzsanna 2800 koronáért.

Csizmits Antal tulajdonát képező 1910. öi. sz. házat megvette Udiczki Milos és Péter 3400 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyezték a Nagybecskereken, 1905. évi március hó 17-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	9.20 korona
kélszerez		7.20
rozs		6. —
árpa		7. —
zab		7.20
kukorica		7.50
repce	uj	6.50
széna I.		11. —
„ II.		10. —
szalma I.		5. —
„ II.		4. —
burgonya I kilogr.		3. —
marhahús I. 1 kilogr.		0.14
„ II.		1.04
borjú hús		0.96
disznó hús		1.20
juh hús		1.20
zsir		0.80
		1.60

Nyilttér.*

Vegyünk **Schweizer-féle seelymet!**

Kérjen mintát következő tavaszi és nyári újdonságainkhoz:

Mintázott Habutai, Radium, Taffetas caméléon, Rayé, Ombre, Ecossais, Broderie anglaise, Musseline 120 cm széles, mét 1-15 koronától kezdve ruhákra, bútorokra alkalmas, fekete, fehér, egyszínű és tarka.

Csak jótállás mellett szolid seelymzöveteket szállítunk közvetlen magánokhoz vám- és portómentesen a házhoz szállítva.

Schweizer & Co., Luzern U/27. (Schweiz.)

Seidenstoff-Export — Königl. Hoflieferant

(147a—x.3)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, március hó 17-én:

AZ ERÉNY UTJAI.

Francia vígjáték 3 felv.

Személyek:

Cécile	—	—	—	—	Györi Matild
Simone	—	—	—	—	Barna Jolán
Ginette	—	—	—	—	Szathmáryné
Suzanne, özvegy	—	—	—	—	Papp Ilonka
Phénie	—	—	—	—	Gaal Rózi
Chaumette	—	—	—	—	Sik Rezső
Bargeln	—	—	—	—	Virányi Sándor
Gerbier, Cecile férje	—	—	—	—	Szathmáry Lajos
Chevriere, Simone atyja	—	—	—	—	Hatvani E.
Esseau	—	—	—	—	Gozon Gyula
Brion, erdőkerülő	—	—	—	—	Ifj. Dereki János
De la Moriniere	—	—	—	—	Borsodi Ferenc
Varenne, Ginette férje	—	—	—	—	Dereki Antal
Inas	—	—	—	—	Dányi János

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szombaton, március hó 18-án:

Szegény Jonathan.

GAZDASÁGI FELSZERELÉS ELADÁS.

Birtokom eladása folytán az összes gazdasági felszerelésem, továbbá egy 5 éves mén,

lovak és csikók, ca 800 q. kévékbe kötött hereszéna

fog önkéntes árverés útján 1905. évi március hó 20-án délelőtt 9 órakor Padén eladatni.

280—6.5

REINER DÁVID.

284—x.4

Egy

négy kisebb szobából és mellékhelyiségekből álló

udvari lakás

május hó elsejével kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában vagy Arany János-utca 4. sz. a. (Amerika városrésze).

5. számhoz kp. ül. 1905.

292—2.2

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok 1906. évre érvényesül birandó névjegyzékének kiigazítása végett kiüldött összeíró küldöttség működését folyó évi március hó 20-án délután 3 órakor a városház nagytermében kezdi meg és munkáját folyó évi április hó 10-ig befejezni tartozik.

A küldöttség üléseit az említett helyen naponként délután 3—6 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal tétetik közzhírré, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított Nagybecskerek városi polgárok személyesen is megjelhetnek.

Együttal felhívatnak a közhatóságok, intézetek, miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett folyó évi március hó 30. napjáig alólíri központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökéhez, Végh Károly urhoz, beterjeszteni sziveskedjenek.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi március hó 12-én.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester,
mint a közp. választmány elnöke.

Mattanovich György,

v. jegyző,
mint a közp. választmány jegyzője.

15141. tkv. sz. 1904.

291 1.1

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság közzhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok országos földhitelintézete végrehajtónak Mihajlov Tódor, Ilics Bózsza, ugyis mint kk. Ilics Vása gyámja és Ilics Bózsáné szül. Simonov Verna végrehajtást szenvedettek ellen 153 kor. tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság felületén a zsablyai 907. számú betétben Mihajlov Tódor (nős Vukov Milénával) néven felvett + 8 sor. 4254. hrsz. 1 hold 87 □-ól szántó 453 korona; + 20. sor. 9551. hrsz. 2 hold 492 □-ól szántó 950 korona becsáron, továbbá a zsablyai 1470. számú betétben Ilics Bózsza néven felvett A. + 1. sor. 8101. hrsz. 1 hold 96 □-ól 435 korona becsáron s a zsablyai 1469. számú betétben Ilics Bózsáné szül. Simonov Verna és kk. Ilics Vása (Bózsza fia) néven felvett A. + 1. sor. 7393. hrsz. 1 hold 125 □-ól szántó 700 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1905. évi április hó 8. napjának d. u. 3 órájára Zsablya község-házához kitűztetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron aól is el fog adatni.

1. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 7. pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége aól azonban a Kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni (az 1887: XXVI. t.-c., illetve az osztrák-magyar bank jelzálog hitel osztálya alapszabályainak ezen törvényben b. cikkelyezett 11. §. f) pontja értelmében) felmentetik.

2. Vételi bizonylat vevőnek csak a jogerőre emelkedett árverés foganatosításától számított 15 nap elteltével fog kiadatni.

3. Vevő köteles a vételárat következő módon kiegyenlíteni:

a) az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt a bírói ár-felosztást sorrendi tárgyalást) be nem várva, köteles a vételár 1/3-át közvetlenül a Kisbirtokosok országos földhitelintézeténél Budapesten, Bálvány-utca 19. sz. lefizetni, esetleg ugyanakkor az intézettel a kölcsönének megtartása és átvállalása iránt megegyezni. Ily megegyezés esetén a Kisbirtokosok országos földhitelintézete által kiállítandó nyilatkozattal igazolja a vevő a tkvi hatóságnál, hogy az intézeti kölcsönének nemcsak részlethátralékát és járulékait fizette, hanem magát a kölcsöntőke hátralékait is

folytatólagos törlesztésére, az intézet szabályai értelmében elvállalta. Az intézet által kiállítandó nyilatkozat alapján az abban kitüntetett összeg a vevő javára vételár tartozásának törlesztésére beszámítatik.

b) Kisbirtokosok országos földhitelintézete kölcsönének átvállalása esetén tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap alatt a vételárnak és 5% kamatának a bánatpénzzel és az intézeti számla összegével ki nem egyenlített hátralékát a tkvi hatóságnál (az illetékes adóhivatalnál) lefizetni.

Kelt Titelen, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál, 1905. évi január hó 3-án.

Kir. albiró.

Irodai gyakorlatok

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok „Ügyes” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

300—x.1

11.384/1905. számhoz.

290—2.2

Pályázat.

A polgárosított magyar határörvidék tanulmányi alapjából rendszeresített ösztöndíjjalások közül az 1904/1905. tanév kezdetétől betöltendő két egyenkint 240 (kétszáznegyven) koronás állomás, polgári, földműves, középipar, iparművészet és felsőkereskedelmi iskolai tanulók részére.

Ezen ösztöndíjra első sorban a polgárosított magyar határörvidék kötelekibe tartozott szegénysorsu szülők gyermekei, másodsorban pedig azon szegénysorsu tanulók tarthatnak igényt, kik a polgárosított magyar határörvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, az említett tanintézetek valamelyikének tanulói s ott jeles, vagy legalább jó előmenetelt s jó erkölcsi magaviseletet tanusítanak.

Pályázók kötelesek a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett magyarnyelvű kérvényeiket felszerelni a mult tanévben nyert iskolai bizonyítvánnyal, szegénységüket, jelen tanévi tanu mányaikat s azon körülményt tanusító hatósági bizonyítvánnyal, hogy szüleik a polgárosított magyar határörvidéken községi illetőséggel bírnak.

Oly folyamodók, kiknek szülei egykor a magyar határörvidék kötelekibe tartoztak, különösen figyelmeztetnek, hogy ezen körülményt hitelesen igazolni el ne mulasztasszák.

A kérvények legkésőbb 1905. évi április hó 1-ig azon tanintézet igazgatóságához nyújtandók be, melynél folyamodók tanulmányaikat folytatják.

A nem magyar nyelvű mellékletek hiteles magyar fordítással látandók el, elkésve benyújtott vagy hiányosan felszerelt folyamodványok figyelembe nem vehetők.

Budapest, 1905. évi február hó 19-én.

A m. kir. vallás- és közokt. minisztertől.

Segédjegyző.

Nagytorák községnél, okleveles, a jegyzői teendőkből jártas egyén április hó 1-jére helyettes minőségben alkalmazást nyer.

Javadalma: Evi 800 korona, anyakönyvvezetői tis teletdíj 40 korona és szorgalomhoz képest némi mellékjövedelem.

A román nyelv bírása megkívántatik. Ajánlatok okmányokkal alólírott címére kéretnek.

Chorlé Gyula,

közs. jegyző.

301 3.1